

Gade (SF), Helge Mortensen (S) og Marianne Jøved (RV) (se foran) vedtoges med 104 stemmer (S, KF, SF, V, RV, CD, KRF og FK) mod 7 (FP); ingen stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 15 af Jørgen Tved (FK) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) *Forhandling om redegørelse nr. R 3:*

Industriministerens redegørelse af 4. november 1987 vedrørende brancheglidning i den finansielle sektor.

(Redegørelsen anmeldt 4/11 87. Redegørelsen givet 4/11 87. Meddelelse om forhandling 4/11 87).

Forhandling

Erling Olsen (S):

Tak for redegørelsen. Den var interessant og velegnet til at kridte banen op for regering og opposition.

Der er noget, vi er enige om. Det er et styrket tilsyn, styrket revision og indskydergaranti. Formen, teknikken kan vi diskutere, men sigtet er vi enige om.

Så er der noget, vi er uenige om. Det drejer sig i første omgang om, hvorvidt man skal have et fælles tilsyn med alle finansielle virksomheder og institutioner. Regeringen har taget det prisværdige initiativ at samle tilsyn under Industriministeriet til ét finanstillsyn. Vi ville gerne, at det blev udstrakt, sådan at vi fik alle tilsyn under samme tilsyn, og jeg skal illustrere vigtigheden af dette ved et meget aktuelt eksempel:

Bank- og Sparekassetilsynet opdagede de såkaldte babylån for længe siden, men reagerede ikke, for det var ikke deres bord. Man underrettede ikke engang Realkreditilsynet i Boligministeriet. Havde vi haft et fælles tilsyn, var babylånene formentlig blevet kvalt kort efter fødslen, og vi havde måske undgået C & G Bank-skandalen.

Den anden ting, som skiller regering og opposition, er, at vi mener, at brancheglidning

bør imødegås ved at bløde op for arbejdsdelingen og erstatte et institutionelt tilsyn med et funktionelt. Regeringen mener, at man skal fastholde arbejdsdelingen og tillade koncern-dannelser.

Hvad betyder det på almindeligt dansk? Det betyder f.eks., at Socialdemokratiet vil tillade Den Danske Bank at sælge forsikringer og Baltica at modtage indskud, men til gengæld forlanger, at Baltica i sine indskudsforretninger følger bankernes spilleregler og Den Danske Bank følger spillereglerne for forsikringselskaber.

Regeringen vil ikke tillade Baltica at modtage indskud, og den vil ikke tillade Den Danske Bank at sælge forsikringer. Men den vil godt tillade en finansiell koncern, hvor Baltica og Den Danske Bank var sammen i en kæmpekoncern – lad os for simpelhedens skyld kalde dem Dantica – som bliver en af de største finansielle koncentrationer her i landet.

Det vil sige, at Socialdemokratiets linje er at øge konkurrencen, regeringens linje er at øge kapitalkoncentrationen. Det er i en nøddeskal forskellen mellem socialdemokratisk og borgerlig kapitalmarkedspolitik.

Så er der enkelte ting, vi måske kunne blive enige om. Vi vil gerne se på nye regler for egenkapital i banker og sparekasser m.v. Vi synes, det er en god idé at indrette egenkapitalkravet efter, hvilke risici man er inde i. Men vi vil være meget opmærksomme på, om det betyder en total nedsættelse af egenkapitalkravet. Skal niveauet for egenkapitalen ændres her i landet, så skal det op og ikke ned.

Det sidste er spørgsmålet om sparekassernes adgang til at skaffe sig kapital over aktiemarkedet. Vi har kolossal sympati for sparekasserne og vil nødig se dem miste markedetsandel, fordi de ikke får tilført nødvendig kapital. Men ideen om overgang til aktieselskaber køber vi ikke umiddelbart.

Hvis sparekasserne, der er et nonprofitforetagende, bliver aktieselskaber, får de som andre aktieselskaber til formål at indtjene penge til aktionærerne. Det kan være, det bliver nødvendigt for at tilføre den nødvendige kapital, men så er de ikke sparekasser længere. Lad os kalde dem sparebanker; så er de banker med en særlig historisk baggrund.

Vi må, hvis vi skal acceptere denne konstruktion – hvad vi ikke er sikre på vi kan – i hvert

[Erling Olsen]

fald have meget klare garantier for, at nye aktionærer ikke får del i de opsamlede reserver. Vi må have kundedemokrati for indskydere, alle de andre garantier, men først og fremmest skal vi have fuldstændig klarhed over, om dette er nødvendigt for at sikre sparekasserne deres markedsandel. Vi vil have meget nøje analyser. Vi vil overveje det meget nøje.

Aagaard (KF):

Også jeg vil gerne indlede med at sige tak til industriministeren for redegørelsen.

I dag er det finansielle marked jo præget af, at vi nærmer os en stor vestlig markedsplads, således at handelen og handelsfinansieringen flyder frit over grænserne. Kapital- og valuta-markederne er blevet helt åbne. Hvor det finansielle marked tidligere var præget af, at det var Nationalbanken og regeringen, som regulerede kapital- og valutastrømmen over grænserne, så er der i dag meget få restriktioner for kapitalens og valutaens fri bevægelighed.

Vi kan konstatere, at der efterhånden er løst op for udenlandske finansielle virksomheders etablering på de nationale markeder. Vi ved, at der i dag internationalt set er megen kapital til rådighed, som flyder rundt og leder efter et investeringsobjekt. Og vi har set – især i den seneste tid, grundet de hurtige elektroniske bankoverførselsformer og den alment forbedrede internationale kommunikation – hvordan kapital med stor hast og med stor virkning maser sig hen, hvor den får størst mulig forrentning. Der er tale om oliepenge, D-mark, yen eller andre valutaer, der f.eks. er samlet op på grund af store eksportoverskud, og de skal forrentes på en eller anden måde.

Det danske marked er meget lille internationalt set, men ikke desto mindre er vi med i det store spil og den liberalisering, der er på vej, og som hverken kan eller bør stoppes. Fra konservativ side er vi af den opfattelse, at dansk erhvervsliv har brug for den billigst mulige kapital og på internationalt konkurrencedygtige vilkår. Der er brug for øjeblikkelig adgang til moderne, effektive finansieringsformer og finansielle serviceydelser.

For pengeinstitutter og forsikringsselskaber er det lige så nødvendigt, at lovgivningen ikke lægger barrierer for en styrkelse af konkurrenceevnen og en produktudvikling i samme takt, som denne udvikling foregår i udlandet. Den

nationale konsekvens af kapitalens frie bevægelighed manifesterer sig ved, at de forskellige grupper af finansielle institutter søger at udvide deres aktivitetsområder og dermed deres markedsandele og indtjening. Det Konservative Folkeparti finder, at det er af betydning, at den danske lovgivning ikke stiller danske finansielle koncerner ringere i konkurrencen med udlandet.

Når de finansielle virksomheder har pådraget sig offentlighedens opmærksomhed, er det, fordi forsikrings- og bankaktiviteter indgår i samme koncern, om end hver virksomhed er en selvstændig juridisk person. Hvor der hidtil har været forholdsvist velafgrænsede brancher undergivet forsikringsloven eller bank- og sparekasseloven, er der her tale om en ny struktur på det finansielle marked. Driftsøkonomisk udgør de pågældende koncernforbundne virksomheder én økonomisk enhed under ét dominerende selskabs ledelse. En sådan udvikling er uigen-nemtsigtig for forbrugerne.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi finder, at udviklingen på det finansielle marked ikke må være selvstyrende. Først og fremmest må vi politikere have dyb indsigt i hele denne udvikling, og herefter må der lægges lovgivningsrammer, der baner vejen for den nødvendige liberalisering og samtidig beskytter, hvor det er påkrævet. Efter konservativ opfattelse er det især den almindelige forbruger, vi skal beskytte, den private bankkunde, den lille erhvervsdrivende, mennesker, som altid kommer i klemme, når finansielle virksomheder går ned.

Ud over hensynet til beskyttelsen af indskydere, forsikringstagere, obligationsejere og andre investorer er det centrale i det finansielle systems funktion, at det er baseret på tillid til, at de finansielle institutter kan klare deres forpligtelser.

Industriministerens redegørelse afspejler efter vor opfattelse til fulde den rigtige holdning til udviklingen på det finansielle marked.

I maj 1986 nedsatte industriministeren embedsmandsgruppen, som skulle kortlægge og analysere den igangværende udvikling på kapitalmarkedet. Alternativet dengang var Socialdemokratiets ønske om en detaljeret lovgivning på et område, hvor udviklingen var gået så hurtigt, at en forhastet lovgivning kunne risikere at hæmme en gavnlig, konkurrencefrem-

[Aagaard]

mende udvikling eller i det mindste dreje den i en forkert retning. De initiativer, som industriministeren har præsenteret i sin redegørelse, giver et bedre grundlag for kontrol med de finansielle institutter, som indgår i en koncern eller koncernlignende forhold. Det er nu engang sådan, at det offentlige aldrig kan opbygge et sikkerhedsnet mod lovovertrædelser eller uheldige dispositioner og sammenbrud.

Tilsynet er i princippet noget efterfølgende og præventivt, og herudover har Tilsynet med Banker og Sparekasser og Forsikringstilsynet fået nye og omfattende opgaver, som lægger stort beslag på deres kapacitet. Derfor kan vi fuldt ud støtte, at den interne og eksterne revisions rolle i forhold til de finansielle institutter styrkes væsentligt. Det gør vi ikke mindst for at understrege alvoren bag det ansvar, vi føler der skal være omkring påtegninger og underskrift af regnskaberne. Revisionen får jo ret til at indkalde til bestyrelsesmøde, ret til at deltage og ret til at få deres opfattelse af situationen tilført bestyrelsesprotokollen.

Pengeinstitutterne skal have regnskaberne revideret af mindst to revisorer med offentlig godkendelse. Der vil komme klare retningslinjer for intern revision, og pengeinstitutterne skal aflægge halvårsregnskaber.

Pengeinstitutterne får pligt til at melde sig selv til Finanstilsynet, hvis der opstår alvorlige økonomiske problemer.

Ud over øget kontrol og tilsyn gennemfører regeringen også moderniseringer. Egenkapitalkravet i pengeinstitutterne tilpasses normer i udlandet, dvs. en opgørelse i forhold til aktiverne frem for i forhold til de samlede gælds- og garantiforpligtelser – efter vor opfattelse en nødvendig tilpasning.

Grænserne for placering i aktier forhøjes fra 50 til 75 pct. af egenkapitalen.

Sidst, men ikke mindst, bebuder ministeren forslag, som gør det muligt for sparekasserne at etablere sig i aktieselskabsform, samtidig med at man søger at fastholde det stærkt udbyggede kundedemokrati, som fra mange sider fremhæves som et særkende og en styrke for sparekasserne.

Forslaget vil efter vor opfattelse give sparekasserne mulighed for i fremtiden at være fuld-servicepengeinstitutter, der vil være i stand til at løse alle betalings- og kapitalformidlingsopgaver såvel herhjemme som internationalt.

Vi synes, industriministeren på en særdeles afbalanceret måde har tilpasset rammerne for udøvelse af finansiell virksomhed til de ændrede vilkår, der løbende opstår i takt med den internationale integration af kapitalmarkederne, samtidig med at denne internationalisering fremmes og støttes. Specielt er vi glade for, at der vil ske en kontinuert overvågning af det danske finansielle systems internationalisering. På den måde sikres en løbende tilpasning af lovgivningen, så vi bevarer tilliden til de finansielle institutter og ikke mindst beskytter forbrugerne.

Jes Lunde (SF):

SF kan selvfølgelig ikke helt følge den begejstring, som Det Konservative Folkeparti giver udtryk for over den internationalisering, der sker i øjeblikket. Det er jo sådan, at jo mere der bliver internationaliseret, jo sværere bliver det at styre herhjemme, og jo mere afhængige bliver vi af de internationale kapitalkræfter, og det er en udvikling, vi overhovedet ikke er interesseret i.

Vi har jo set for ganske nylig, hvordan et delvist børskrak i New York meget hurtigt bredte sig som ringe i vandet til alle de andre kapitalistiske lande, og når vi har et fuldstændig åbent marked, er det meget svært at afskærme os; der var i de dage en overhængende risiko for, at f.eks. den danske rente kunne blive kastet op i nye højder.

Det er klart, at sådan noget mener vi ikke vi som Folketing stiltiende skal sidde og acceptere. Vi bør sørge for at have kontrol med vores hjemlige økonomiske situation, og derfor er vi meget skeptiske over for den liberalisering, der har fundet sted. På mange punkter vender vi os direkte imod den og har forsøgt også herinde at skabe et flertal for at afvise den slags tilstande.

Men lad mig vende tilbage til det, der er titlen på redegørelsen, nemlig brancheglidning i den finansielle sektor, og sig det, at den brancheglidning, der har fundet sted – og det er jo ikke så meget endnu, har jeg forstået på redegørelsen – den er for mig at se et resultat af en tøjlesløs konkurrence og en volumensyge i pengeinstitutterne og i de andre institutter, der har forsøgt sig på nye områder. De har så oven i købet nogle gange forsøgt sig på kanten af lovgivningen, eller også har de forsøgt sig med datterselskaber og med nye engagementer, hvor de

[Jes Lunde]

måske simpelt hen har håbet på, at det så bare efterhånden blev accepteret som en kutyme, at det kunne man også kaste sig over. Der synes jeg, det er fornuftigt, at vi nu får en debat, hvor vi kan diskutere, hvordan den politiske indstilling herinde er til den slags.

Jeg vil give min tilslutning til industriministerens hovedlinje, at vi skal fastholde de rammer, der i øjeblikket gælder. Der kunne tales for en opblødning, således at vi fik nogle finansielle supermarkeder, hvor det kunne være nemmere for forbrugerne at købe alle typer service i én enkelt butik, men vi frygter i hvert fald i SF, at det vil betyde, at kvaliteten i ydelserne vil falde drastisk, at vi vil få endnu flere finanspaladser i vore bymidter, og at det vil blive endnu sværere for de offentlige myndigheder at overskue, hvad det er, der egentlig foregår, og det har jo tilsyneladende været svært nok, som det er nu, bl.a. for Banktilsynet.

Hvis der skulle ske nogen glidning på dette område, så burde det for os at se være en glidning i retning af øget offentlig indflydelse på den finansielle sektor, endende med en nationalisering af hele branchen som slutmålet.

Det er vores principielle opfattelse, at den finansielle sektor træffer alt for mange centrale beslutninger i vores økonomi til at være på private hænder. Nogle af de største kapitalkoncentrationer i samfundet findes jo i denne branche, og branchen har derfor et voldsomt potentiale til f.eks. at spekulere imod en socialistisk eller bare en halv-rød regering. Der kan være tale om beslutninger, der kan føre til investeringsboykot i næsten hele den private producerende sektor. Der kan være tale om at modarbejde en forbrugsbegrænsende politik, eller der kan være tale om at spekulere imod kronen og dermed bidrage til en valutakrise.

Vi mener derfor, at der bør arbejdes målbevidst på at bringe sektoren under større kontrol. Det kunne f.eks. til en begyndelse være ved at indsætte et flertal af offentlige repræsentanter i bestyrelserne, som vi også har stillet forslag om. Men vi må fastholde det principielle endemål: vi ønsker hele branchen nationaliseret.

SF er derfor også positive over for alle de regeringsudspil i redegørelsen, der kan medvirke til en øget styring, f.eks. regler om gennemsigtighed i koncernrelationer, styrkelse af revisionens muligheder og pligter, skærpelse af regn-

skabskravene med bl.a. halvårsregnskaber for pengeinstitutterne og en styrkelse af tilsynet. Men de foreslåede opstramninger er ikke nok til at stille os tilfredse, jf. også de forslag, vi selv er kommet med på nogle af områderne.

De forslag i redegørelsen, der i stedet er en imødekommelse af de finansielle virksomheders krav, er vi derimod umiddelbart skeptiske over for, og vi vil studere dem nøjere, når de enkelte forslag kommer frem. Vi ser f.eks. ikke nogen stor grund til at øge bankers og forsikringsselskabers muligheder for at investere i aktier. Hvis det er sådan, at de virksomheder har for mange penge til, at de kan få dem placeret i øjeblikket, så vil vi foreslå, at de placerer dem rentefrit i Nationalbanken for på den måde at være med til at finansiere den indenlandske statsgæld. Det var en mere fornuftig anvendelse af pengene.

Tilsvarende vil vi se meget nøje på forslaget om at give sparekasserne mulighed for at lave sig selv om til aktieselskaber. På grund af den måde, markedet fungerer på, kan der være en vis logik i, at Sparekasseforeningen ønsker denne mulighed, men vi ønsker at undersøge andre veje til at sikre sparekassernes fortsatte eksistens.

Endelig hilser vi den organisatoriske nyskabelse i Industriministeriet velkommen, hvor man har etableret et fælles finanstillsyn for branchen i stedet for Forsikringstilsynet og Tilsynet med Banker og Sparekasser. Det mindsker mulighederne for, at branchen kan sno sig gennem tilsynsarbitrage, så den kommer uden for myndighedernes kig.

Men vi må fastholde, at et øget offentligt indseende med branchen også kræver nogle ressourcer, og vi kan først tage industriministerens erklærede målsætning på dette område alvorligt, når der ligger et aktstykke i Finansudvalget om en betragtelig udvidelse af mandskabet i Tilsynet. Det seneste krak i C & G Banken har jo vist endnu en gang, at det tilsyn, vi har på området, er helt utilstrækkeligt, og vi undrer os over, at regeringen ikke snart kommer med et initiativ til at forbedre forholdene på dette område.

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil gerne takke industriministeren for redegørelsen. Den er beskrivende, både hvad angår udvalgets betænkning, men også regeringens vurderinger og initiativer.

[Svend Heiselberg]

Redegørelsen kommer meget belejligt netop nu, hvor vi forbereder os på en udvidelse af det indre marked ved en styrkelse af revisions- og regnskabsbestemmelserne af hensyn til indskyderne, forsikringstagerne og obligationsejerne.

Men på den anden side er det også klart, at vi hverken kan eller bør lovgive, så man fjerner det personlige ansvar, ej heller når det drejer sig om anbringelse af kapital, men blot skal sikre en større tryghed, bl.a. fordi mange i dag næsten er tvunget til at benytte et pengeinstitut. Vi må huske på, at her er tale om private forretninger, det vil sige mindst mulig offentlig indblanding.

Det er også vigtigt, at vi bl.a. ser på den finansielle struktur, som vi har i Danmark. Det er nyttigt, at vi allerede forbereder os på virkeliggørelse af det indre marked.

Realkreditinstitutionerne har længe haft et ønske om at etablere sig i udlandet, hvilket allerede er indledt, og det kan blive til en stor fordel for vores eksportvirksomheder.

Selv om vi vil møde en større konkurrence i forbindelse med udvidelse af det indre marked, skal vi ikke presse pengeinstitutterne og forsikringsselskaberne til fusion. Men på den anden side skal vi heller ikke lægge hindringer i vejen for, at det kan ske. Vi ser, at nogle pengeinstitutter slår sig i tøjret over det opkøb, der sker af aktier fra den ene bank til den anden. Måske burde man overveje at ændre gældende regler om, at en bank må opkøbe og eje op til 30 pct. af aktierne fra en anden bank. Eksempelvis i Norge er det kun 10 pct., som tillades. Jeg nævner det ikke, for at vi skal hindre fusioner. Men fusioner må være noget, der sker, uden at en bank føler sig presset hertil.

Jeg synes også, det er rigtigt, at vi efterfølgende for den fælles regnskabsaflæggelse for koncerner, som tidligere er gennemført ved lov, nu gennemfører reglen i samtlige koncernrelationer. Som jeg allerede har berørt vedrørende en styrkelse af revisionen, gælder det både den interne og den eksterne revision, som vi kan støtte.

Jeg har også bemærket, at Bankforeningens formand har talt herfor, så vi må gå ud fra, at det er en opfattelse, som findes langt ind i bankkredse. Men rent faktisk er det vel sådan i dag, at revision og tilsyn har ret vide beføjelser, hvis de ønsker at bruge dem. Vedrørende moderniseringen må man ønske en ændring ved

opgørelse af egenkapitalkravet, det vil sige forholdet til pengeinstitutternes aktiver, det kan vi støtte, og det sker i de fleste andre OECD-lande.

Venstre kan som sagt støtte det sammen med de øvrige moderniserings- og liberaliserings-spørgsmål, som er nævnt i redegørelsen. Vedrørende sparekasserne, som ved senere lovgivning vil blive ændret eller foreslået ændret, så de kan omdannes til aktieselskaber, vil ministeren også her møde Venstres forståelse.

Vi tager redegørelsen til efterretning.

Larsen-Ledet (RV):

Brancheglidningen i den finansielle sektor er en kendsgerning. Samfundet og verden omkring os er ikke statisk, og derfor er brancheglidninger uundgåelige, hvis ikke hele den finansielle sektor skal i bånd og bast. Det skal den altså ikke efter radikal opfattelse.

Derfor hilser vi med tilfredshed, at industriministeren er interesseret i at arbejde med spørgsmålet, og at der kommer en række forslag som en konsekvens af de ændringer, der er sket og vil ske i den kommende tid inden for den finansielle sektor. Det er en uomtvistelig kendsgerning, at vi ikke her i Danmark kan være uberørt af den tiltagende internationalisering og heller ikke virkeliggørelsen af det indre marked i EF. Derfor hilser vi med tilfredshed, at embedsmandsudvalget foreslår en overvågning af området, og at der efterhånden gennemføres en tilpasset lovgivning. Det er også rigtigt, at der skal være mulighed for at afvise fusioner, der medfører alvorlig konkurrencebegrænsning eller magtkoncentration.

Man siger videre, at der for tiden ikke er grundlag for at røre ved det uregulerede kapitalmarked. Her vil jeg sige, at det tager vi et foreløbigt forbehold over for i Det Radikale Venstre. Vi vil gerne have lejlighed til at stille industriministeren visse spørgsmål angående dette område, inden vi tager endelig stilling. Generelt er vi selvfølgelig med på, at der bliver liberale vilkår, og at konkurrencen foregår på lige vilkår. Vi synes, det er en rigtig tankegang, at der bliver større gennemsigtighed i engagementerne mellem finansielle institutter og moderselskab, søsterselskab eller associerede virksomheder. Derfor er det rigtigt, at Finanstilsynet får pligt og ret til at indhente oplysninger og gennemføre inspektion hos en koncern, hvori der indgår et finansielt institut.

[Larsen-Ledet]

Vi finder det også rigtigt, at reglen om banker og sparekasser, § 27, bringes i anvendelse for forsikringsområdet og hos visse finansielle institutter. Det kan vi tilslutte os. Der er mange gode elementer netop i § 27, som vi tror der bliver brug for i den nye situation, som vi kommer til at befinde os i.

Vi er også med på, at der indføres ligestilling med hovedparten af OECD-landene med hensyn til kravet om egenkapital. I det hele taget er det vigtigt for Det Radikale Venstre, at også mere lokale eller regionale pengeinstitutter får lov til at være her, og vi er imod, hvis storbanker kan hindre, at der foretages en nødvendig kapitaludvidelse i disse pengeinstitutter. Hvad der så skal og kan gøres for at modvirke det, er vi parat til at drøfte.

Så er der sparekasserne, som vi opfatter som udtryk for en folkelig bevægelse, som har stærke rødder tilbage i tiden hos småsparere og mindre virksomheder osv. Denne form for pengeinstitutter skulle vi gerne kunne bevare. Derfor håber jeg, at de tiltag, der peges på i redegørelsen, vil være tilstrækkelige.

Jeg giver intet absolut tilsagn til ministeren på nuværende tidspunkt, men vi vil i hvert fald gerne drøfte det spørgsmål videre, der er blevet rejst her af hr. Erling Olsen, også med repræsentanter for sparekasserne. Det bliver der altså også tid til.

Vi har oplevet gang på gang, hvordan udviklingen kommer bag på særligt de kontrollerende instanser af vores pengeinstitutter. De viser sig ikke at være i stand til eller har ikke ressourcer til at følge med og forudsige, når det går galt. Sidst er det almindelige indskydere, som det er gået ud over, og som det jo hævdes det er lovgivningens grundprincipper at beskytte, fordi tilsynsmyndigheden ikke var i stand til at opfylde den præventive funktion, som det i betænkningen hævdes er en af tilsynets vigtigste opgaver.

Det vil kort sagt sige, at med den udvikling, den kompleksitet, som efterhånden kendetegner den finansielle sektor, viser det sig, at vi gang på gang bliver taget på sengen og ofte skal tage stilling til ubehagelige ting, som aldrig skulle have haft lov til at opstå. Derfor ligger der en stor udfordring i at få styrket de forskellige tilsyn i sektoren og ikke mindst i at gøre tilsynet mere effektivt og præventivt.

I den forbindelse vil jeg gerne trække nogle ting frem fra redegørelsen og betænkningen vedrørende det fremtidige tilsyn, som jeg finder vi må have afklaret. Det fremgår af betænkningen, at man finder det hensigtsmæssigt at ændre tilsynets funktion, således at det, og det vil jo i praksis sige det kommende Finanstilsyn, skal have mere overordnede opgaver. Tilsynsvirksomheden skal altså i højere grad stå for en observation af sektoren og dele af denne på basis af lovregler, vedtægter, forretningsgang og lignende.

Herefter foreslås det, at kontrollen med de enkelte institutter overgår til eksterne og intern revision eller andre kontrolinstanser tæt på virksomheden, som det udtrykkes. Dette følges konkret op i redegørelsen, hvor regeringen foreslår øgede beføjelser til den interne revision gennem at give revisor ret til indkaldelse og deltagelse i bestyrelsesmøder, ret til at få sin opfattelse opført på protokollerne, og ligeledes foreslår regeringen udbygning af den eksterne revision. Det sidste her er vi meget positive over for.

Duborg-udvalget begrundede den nye arbejdsdeling i tilsynsfunktionen med den stigende kompleksitet og de vanskeligheder, tilsynet som følge heraf har med at gennemføre effektiv kontrol. I samme åndedrag som man konkretiserer denne arbejdsdeling, foreslår regeringen en styrkelse af tilsynets rolle. Der skal gennemføres regler, som giver tilsynet mulighed for at foranstalte ekstraordinær revision i et pengeinstitut, og pengeinstitutternes indberetningspligt strammes. Altså kort og godt forslag, som ikke falder i tråd med, at tilsynet i højere grad skal have mere overordnede opgaver.

Lad mig derfor spørge industriministeren: Hvor står regeringen egentlig i spørgsmålet om, hvordan den fremtidige tilsynsvirksomhed skal indrettes? Er det regeringens hensigt, at tilsynet skal tilføres flere ressourcer, så man kan udfylde både den overordnede funktion og samtidig magte at følge effektivt med i de enkelte pengeinstitutters og forsikringsselskabers aktiviteter, eller hælder regeringen mere til den privatisering af tilsynsfunktionen, der ligger i betænkningens forslag til en arbejdsdeling?

Hvilken placering, hvilke funktioner mener regeringen det fremtidige finanstilsyn skal have? Der er her efter vores opfattelse tale om et vigtigt principielt spørgsmål, som jeg håber in-

[Larsen-Lødet]

dustriministeren vil give svar på. Ministeren kan i hvert fald ikke være i tvivl om, at vi i Det Radikale Venstre ønsker en skærpelse og en effektivisering både af banktilsyn og -revision.

Emmert Andersen (CD):

Da mit parti ikke er større, end det er, kommer jeg ret langt ned på talerlisten, og det er en vanskæbne, jeg normalt har. Derved er mange argumenter og ting, jeg gerne selv ville have fremført, allerede sagt, nemlig bl.a. via den konservative ordfører og Venstres ordfører.

Jeg føler alligevel trang til at fremhæve nogle ting i ministerens redegørelse, som jeg synes er gode. Den større gennemsigthed i koncernforhold ved, at man inddrager moderselskaberne og søsterselskaberne og associerede virksomheder, er en mægtig god ting. Vi mener også, at styrkelsen af revisionen, såvel den interne som den eksterne, bør fremhæves. Det forhold, at man nu opretter et effektivt finanstilsyn ved at slå både Forsikringstilsynet og Tilsynet med Banker og Sparekasser sammen, mener jeg også er en styrkelse af tilsynet.

At der er meddelelsespligt for pengeinstituttet, såfremt der er nogle forhold, der skal oplyses, er en god ting. Jeg mener også, det er en god ting, at man nu stiller krav til egenkapitalen i forhold til aktiver i stedet for til passiver. Det var, ligesom om hr. Erling Olsen var bange for, at det skulle gå ud over egenkapitalens størrelse, eller også har jeg misforstået det. Men jeg synes, det er en god idé, at man vurderer aktiverne for, hvad de er værd. Det kan godt være sådan i dag, at nogle aktiver er vurderet alt for højt – og det har vi set nogle steder – og derved er egenkapitalen blevet for høj. Jeg tror, det er rigtigt, at man vurderer aktiverne i stedet for at lægge vægt på passiverne. Om det så betyder, at vi skal have egenkapitalen op eller ned, det ved jeg ikke, den har måske ligget meget godt med de 8 pct., hvor den lå, men det skal bare være en rigtig egenkapital.

I øvrigt mener jeg, at CD kan støtte de tanker og intentioner, der ligger i ministerens redegørelse.

Behnke (FP):

Indledningsvis vil jeg starte med det positive i den redegørelse fra industriministeren, som vi i øjeblikket har til debat, og det er efter vores mening koncentreret om det afsnit i ministe-

rens redegørelse, der kaldes modernisering. Pengeinstitutternes opgørelse af egenkapital kan i øjeblikket opgøres i forhold til samlede passiver. Det vil man nu ændre, således at det stemmer overens med den måde, egenkapitalen opgøres på i pengeinstitutter i de øvrige OECD-lande, nemlig i forhold til pengeinstitutternes aktiver, og det er bestemt en fornuftig og hensigtsmæssig modernisering.

På samme måde hilser vi ønsket om en lempelse af pengeinstitutternes adgang til investering i aktier velkommen, selv om mængden en bankmand nok vil tænke sig om en ekstra gang, når man ser på, hvordan aktiemarkedet har udviklet sig den seneste måned. Men at banker og sparekasser skal kunne anbringe op til 75 pct. af egenkapitalen i aktier, er bestemt et skridt i den rigtige retning.

Derfor er vi også positivt stemt over for forsikringsselskabers og pensionskassers adgang til på lignende vis at investere i aktier. Kun at give adgang til en forøgelse fra 1 til 2 pct. mener vi simpelt hen er for lidt. Så længe et forsikringsselskab eller en pensionskasse kan overholde sine forpligtelser over for kunderne, må det også selv have frie hænder til, hvad det vil investere deres penge i.

Der er også optræk til en lempelse af finansieringsinstitutternes adgang til at drive såkaldt beslægtet virksomhed. Vi mener, at så længe bankerne ikke ligefrem udbyder fersk kød og røget fisk, må det være op til institutterne selv at afgøre og vurdere, hvor grænsen skal trækkes. Vi håber også, at der på det område vil blive endnu mere modernisering, end forslaget lægger op til. At forsikringsselskaber må udføre forebyggende virksomhed, burde være en selvfølge. Det er både til gavn for kunderne, men bestemt også til gavn for det samlede samfund.

Adgangen til stiftelse af aktieselskaber har jo altid ligget Fremskridtspartiet meget på sinde, og derfor hilser vi også sparekassers adgang til aktieselskabsstiftelse meget velkommen. Det kan undre os en lille smule, når man læser denne redegørelse, at det har skullet tage så mange år, før regeringen har taget et sådant initiativ – oven i købet endda ikke på eget initiativ, men på Socialdemokratiets initiativ.

Når det understreges, at ændringerne af sparekasser til aktieselskaber kan få indflydelse på kundedemokratiet hos de pågældende spare-

[Behnke]

kasser, kan vi godt undre os lidt over den bemærkning i og med, at adgangen til aktiekøb naturligvis og sandsynligvis vil blive lige så fri som adgangen til at købe indskudsbeviser i sparekasserne, og dermed vil det være det samme kundeklientel, man henvender sig til.

I øvrigt tror jeg nu egentlig også nok, at kundedemokratiet i bankerne, som er aktieselskaber i øjeblikket, i dag er akkurat lige så godt som kundedemokratiet i sparekasserne. Illusionen om den lille sparekasse ude i landsbyen er noget, der hører fortiden til.

Vi frygter ikke overgangen til aktieselskaber, og vi er overbevist om, at de mennesker, der ønsker at købe aktier i sparekasserne fremover, vil gøre det akkurat, som de i dag køber indskudsbeviser i sparekasserne.

Om det positive i redegørelsen vil jeg sammenfattende sige, at hvis regeringens moderniseringsindgreb bare var en lille smule mere liberalt, kunne moderniseringen blive væsentlig bedre. Man har tidligere vist liberalt mod, f.eks. da man lettede bestemmelserne om valutaernes bevægelighed.

Så er der også en række områder i redegørelsen, hvor initiativerne bestemt trækker i den modsatte retning, initiativer, som efter vores mening slet ikke er modernisering og endnu mindre liberalisering. Man er tværtimod indstillet på at stramme det offentlige greb om finansieringsinstitutterne endnu mere. Resultatet er, at de gode forbedringer pludselig fremstår som honning på et stykke råddent kød, altså den glasur, der skal få finansieringsinstitutterne til at sluge pillen.

En af de ting, vi synes er dårlig, er, at man vil sammenlægge Forsikringstilsynet med Tilsynet for Banker og Sparekasser, en sammenlægning, der umiddelbart lyder fornuftig og rationel osv., men en sammenlægning, der på lang sigt kan give adgang til endnu mere dyneløfteri og unødigt indblanding, end der er i forvejen inden for den branche. Derfor mener Fremskridtspartiet, at begge de eksisterende tilsyn burde ophæves, og at der ikke skal oprettes et nyt tilsyn.

Når der også lægges op til, at der skal laves et såkaldt kontaktudvalg for hele branchen, vil det også være et aldeles unødigt og overflødigt udvalg, som ikke har noget som helst fornuftigt formål. I en liberal branche – det går vi ud fra at regeringen ønsker at fortsætte med at betegne

finansieringsinstitutterne som – har Folketinget kun én eneste ting at gøre, og det er ikke at gøre noget, eller sagt på en anden måde: at holde fingrene væk.

Pengeinstitutterne skal nu til at aflægge halvårsregnskaber, og det er en unødvendig og fordyrende idé, som efter vores mening hurtigst muligt burde tages ud. Et regnskab er en form for status, og det er i sig selv et kunstindgreb, specielt i finansieringsverdenen. Der er ikke tale om, at man halv- eller helårlig kan rydde hylterne og sige, at nu er der udsolgt, og nu starter vi på ny. Derimod er der tale om, at alting kører videre med fuld kraft hen over disse kunstige statusdatoer. At indføre endnu en kunstig statusdato vil derfor blot være med til at besværliggøre finansverdenens arbejde endnu mere. Det enorme ressourceforbrug, som er forbundet med regnskabsopgørelser, skal ikke forøges ved at påtvinge finansverdenen at lave halvårslige regnskabsaflæggelser.

Bemærkningerne om revisionen af pengeinstitutterne synes vi heller ikke er udtryk for modernisering. Vi lever i 1987, en tidsalder, hvor pengeinstitutterne er overgået til edb. Alting køres via computere i dag, og adgangen til at følge med i, hvordan computerne laver det hårde bearbejde, er også en adgang, som bankerne og pengeinstitutterne i det hele taget selv er interesseret i at have, og derfor sørger man for at ansætte dygtig og kvalificeret hjælp til at sikre, at de selv kan følge med i, hvad der foregår.

Hvis man så skal have det offentlige til at vade rundt som en elefant i en bedre porcelænsbutik med halv- og helhjertede revisorer, tror vi ikke på, at det kan føre til noget fornuftigt. Vi siger altså nej til, at revisorerne skal have øget mulighed for at gribe ind. En revisor skal undersøge, klarlægge og fremlægge, hvorefter det må være indehavere og indskydere, aktionærer og generalforsamlinger, der afgør, hvad der skal ske, eller om der skal gribes ind. Revisionen må og skal blot være et værktøj.

Der udtrykkes også et generelt ønske om at få mere kontrol med pengeinstitutterne, og det er nok på grund af de bankkrak, vi har oplevet her i nyere tid. Fremskridtspartiets holdning er den, at en kunde, der henvender sig i en bank eller en sparekasse, må være villig til at løbe den risiko, der er forbundet med at aflevere sine penge i et pengeinstitut. Hvis en bank går ned, er det ikke rimeligt, at indskydere og ind-

[Behnke]

lånere i andre banker og sparekasser skal betale, og da endnu mindre, at skatteyderne skal betale dette tab. Det næste bliver vel, at der indføres regler om, hvis man taber penge på at have handlet med aktier, at tabet skal dækkes hos andre aktiehandlere og hos skatteyderne. Det går simpelt hen ikke, der må være en risiko, som man skal være villig til at løbe, når man afliver sine penge.

Lægger man plusser og minusser sammen i denne redegørelse, synes vi, det er et skuffende resultat. Ganske vist var det Socialdemokratiet, der i 1985-86 fik vedtaget, at regeringen skulle komme med denne redegørelse, men at det var Socialdemokratiet, der stod bag det dengang, er jo ikke det samme, som at regeringen var forpligtet til at fremlægge et socialdemokratisk forslag.

Vi efterlyser altså nogle flere liberale holdninger. Vi efterlyser, at regeringen lever op til sine forpligtelser eller det, den i hvert fald har kaldt sig selv, nemlig at være en regering, der ønsker at føre en erhvervsvenlig politik.

Kristian R. Kristensen (KRF):

I modsætning til hr. Behnke vil vi fra Kristeligt Folkeparti meget gerne slå et slag for, at vi også får mulighed for at bevare de små enheder inden for bank- og finansverdenen. Vi har i den senere tid måttet opleve, at indtil flere mindre pengeinstitutter har måttet lukke. Vi synes nok, det er lidt urimeligt, men det skyldes muligvis manglende effektiv revision og tilsyn. Derfor ser vi meget gerne, at både revisionen og tilsynet bliver udvidet, så det har en effektiv virkning på den udvikling, der sker.

Vi står ikke uforstående over for, at de større koncentrationer også har deres berettigelse inden for bankverdenen, men de skal ikke være enedominerende på dette område og blive magtkoncentrationer i et samfund, hvor vi skal leve sammen.

Vi vil gerne sige tak til industriministern for denne redegørelse, som giver nogle fingerpeg om, i hvilken retning man ønsker den danske finansverden skal udvikle sig, og vi vil bare gerne have lov til at pege på, at både de små banker og sparekasser og de små erhvervsdrivende også gerne skulle have en plads i samfundet.

Vi ved godt, at de danske pengeinstitutter ikke er store i forhold til koncentrationerne i udlandet. Det tror jeg heller ikke ville være helt til

gavn for os, om det var sådan. Vi er et lille land, og vi er et godt land, og det skal vi bevare. Derfor må det også være sådan, at den danske finansverden så vidt muligt må indstille sig på et samarbejde om og med de større udenlandske selskaber uden at miste sin nationale holdning og sin nationale forståelse. Vi sætter pris på, at tilsynet bliver effektiviseret, og det må gælde banker, finansieringsinstitutter og forsikrings-selskaber og de ting, som kommer ind under det.

Der må være en mulighed for, at et tilsyn og en revision kan gribe ind i tide, uden at det behøver at gå til yderligheder og uden at være med til at nedgøre nogen. Derfor skal tilsynets rolle styrkes, som det er nævnt i redegørelsen, så der gives tilsynet mulighed for at foranstalte ekstraordinær revision og for at indkalde eksperterne revisorer, ligesom pengeinstitutterne bør forpligtes til selv at meddele tilsynet, når der opstår problemer. Det er nogle af de ting, som vi synes ville være glædeligt og saglig rigtigt at få med. Vi vil støtte dette så meget som muligt i de forhandlinger, der kommer.

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg har forstået det sådan, at man fra Socialdemokratiets side har anmodet industriministeren om at komme med denne redegørelse. Derfor er det vel også rimeligt, at man siger tak til industriministeren, fordi han har opfyldt det ønske, der har været næret af nogle af Tingets partier. Imidlertid tror jeg nok, at diskussionen bør foregå lidt anderledes, idet det, vi har oplevet i de senere åringer, giver stof til eftertanke. Vi har først set, hvordan Kreditbanken gik fallit; dernæst gik Kronebanken fallit, så så vi, at 6. Juli Banken gik fallit, og senest så vi C & G Banken gå nøjagtig den samme vej. Det, vi oplever her, er, at man luger ud i rækkerne. Det er ikke ledelserne bag disse små banker, der er den egentlige årsag til, at de gik ned og hjem. Det er de store banker og finanskoncentrationer, der arbejder i kulissen. Når der er kommet for mange vildskud på stammen, så hugger man af, man luger ud. Derfor er spørgsmålet unægtelig, om den grænse, man havde tidligere, hvor aktiekapitalen kun skulle være 5 mio. kr., var tilstrækkelig. Spørgsmålet var, om ikke dette beløb skulle have været meget større, idet en lang række mennesker skønnede, at de havde mulighed for at give den hele armen inden for dette område.

[Preben Møller Hansen]

Men lad det nu være, for dette har jeg ikke haft hverken lod eller del i og får det formentlig heller ikke. Det, der ligger i det, som jeg vurderer selve redegørelsen, er noget helt andet. Set ud fra mit synspunkt er det den liberalisering, der er besluttet inden for EF, der ligger bag linjerne i denne redegørelse. Vi har set, hvordan man for få år tilbage liberaliserede handelen med obligationer, og vi ved nu, at der er udenlandske kræfter, der køber obligationer i Danmark i et ikke lille omfang. Det vil sige, at udenlandske pengemænd eller banker, eller hvad det nu måtte være, har set deres fordel i at opkøbe obligationer her i landet, idet rentetilskrivningen er større her, end den f.eks. er i Vesttyskland og andre steder. Det betyder selvfølgelig, at vores selvstændighed undermineres. Det er også det, der er meningen, sådan som jeg vurderer den redegørelse, der her er lagt frem. Vi er simpelt hen vidne til en harmonisering af hele pengeverdenen inden for EF, og det er det, der skal gennemføres i den kommende årrække.

I den forbindelse er der nogle, der vedrørende afsnittet om, at sparekasser skal kunne overgå til at være aktieselskaber, har sagt, at så må man kalde dem sparebanker, og andre geniale ideer. Det er sådan set rystende ligeegyldigt, fordi en sparekasse som aktieselskab ikke adskiller sig væsentligt fra den sparekasse, vi har i dag efter den ændring af lovgivningen for sparekasser, der skete for få år tilbage. Det med sparekassen som de små spareres bank eller pengeinstitut er i realiteten gået fløjten. Jeg mener, at hvis man blot kigger en lille smule på Fællesbankens virksomhed og den kamp, der stod omkring Fællesbanken, vil man kunne få en forståelse af, at den tid er forbi, hvor de er såkaldte græsrodssparekasser; det er de faktisk ikke.

For vort vedkommende skal vi ikke kaste os lidenskabeligt ind i denne diskussion, idet vi mener, at man bør gå helt andre veje. Vi mener for det første, at vi skal optræde som en selvstændig nation med et Folketing, der alene tager stilling til gavn for det folk, der er vores, nemlig det danske folk.

Derfor burde vi fratage de pengemænd og spekulanter, der sidder bag pengeindustrien, den ret, de har til at spekulere i vores fattigdom og elendighed, og vi har ikke lagt skjul på før og vil heller ikke gøre det nu og fremover, at vi me-

ner, man bør nationalisere pengeindustrien. Vi har her i landet et postvæsen og et girokontor, der sagtens kunne overtage forretningerne for indskyderne og også sikre udlån til dem, der ønsker at stifte virksomhed etc.

Det, der sker, hvis man gør noget sådant, er, at man sikrer enhver indskyder hans eller hendes penge. Så er det staten, der står bag, og den senere tids bankkrak, som vi har oplevet, vil ikke mere ske. Så ville det nemlig være det danske samfund, der som sådant skulle gå fallit, og det er ikke inden for rækkevidde; med den myreflittige arbejderbefolkning, vi har, er vi ikke i en situation, hvor det danske samfund går fallit.

Derfor skal vi ikke lidenskabeligt kaste os ind i dette, men vi vil selvfølgelig deltage i diskussionen og også komme med et par spredte bemærkninger; også de, der er på lønningslisten i kreditforeningerne og spiller arbejderledere, skal nok få et ord med på vejen, når først vi kommer så langt.

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg vil gerne takke ordførerne for deres anmeldelse – vil jeg næsten kalde det – af min redegørelse. Der har jo ikke været en debat som sådan om redegørelsen, men en anmeldelse, som for de flestes vedkommende indeholdt – og det siger jeg tak for – mange positive bemærkninger.

Jeg tror, det må være rimeligt for mig at konkludere, at der vel nok er en væsentlig flerhed, som går ind for de hovedlinier, som er udtrykt i den redegørelse, som foreligger her. Det lover jo godt for det fremadrettede arbejde. Der er jo allerede på dette område præsteret forslag, der er lagt op til forslag, der kommer i denne folketingsssamling, og der ligger et par forslag, som først når med i den kommende folketingsssamling.

De bemærkninger, der er faldet, knytter sig nok mere til de enkelte mere specifikke punkter, og dem får vi jo god lejlighed til, når de konkrete forslag kommer op her i Tinget, at gå ind i en detailldiskussion om.

Jeg vil gerne sige til de ordførere, som måske har været lidt i tvivl om, hvordan dette brancheglidningsudvalg blev etableret, at det kom faktisk som en efter min mening naturlig udløber af det beslutningsforslag, som Socialdemokratiet fremsatte her i Tinget i foråret 1986.

[Industriministeren]

Man ønskede på daværende tidspunkt at lovgive om væsentlige ting inden for brancheglidningen og ønskede også tilsynssammenføring, sådan som hr. Erling Olsen også har præciseret i dag fortsat er Socialdemokratiets holdning.

Det var regeringens synspunkt på daværende tidspunkt, at vi vidste for lidt om dette til at gribe til lovgivning; derfor var det regeringens forslag – og det fik opbakning her i Tinget – at vi skulle nedsætte et udvalg – et embedsmandsudvalg var mit forslag. Det Økonomiske Råd har også været inde i billedet vedrørende visse ting, således at vi kunne få et bedre grundlag at handle på. Derfor synes jeg, det er tilfredstillende, at der har været så forholdsvist bred en opbakning bag det synspunkt, at der var behov for at få en nærmere udredning af disse ret så komplicerede forhold.

Lad mig komme med nogle få bemærkninger i relation til et par af de ting, der er nævnt.

Lad mig sige til hr. Erling Olsen, at hans hovedsynspunkt med hensyn til, hvordan der nu kan ske en yderligere optøning mellem brancherne, forsikringsbranchen og bankerne – og realkreditte var vel også inde i billedet – med det formål at skabe større konkurrence og dermed færre omkostninger for forbrugerne, er jeg enig i, og det har også ligget bag ved mange af de positive holdninger, der har været til den nye produktudvikling, der har fundet sted inden for de forskellige brancher.

Jeg vil dog gerne sige, at når regeringen har fastholdt ønsket om, at et forsikringsselskab som juridisk enhed er et forsikringsselskab og en bank en bank, er det ud fra ønsket om at skabe den fornødne overskuelighed inden for det enkelte selskab. Der stilles jo netop vidt forskellige krav til de forskellige produktområder.

Lad os tage forsikringsområdet, hvor der jo stilles krav om tekniske reserver og andre ting, krav, som det bliver meget vanskeligt at få det fornødne indblik i, hvis man inden for samme juridiske enhed foretager en total sammen-smeltning. Jeg vil derfor gerne ud fra det synspunkt, ihvorvel jeg er enig i konkurrencehovedsynspunktet, sige, at jeg tror ikke, det vil være hensigtsmæssigt at gøre det inden for samme selskab.

Med hensyn til sparekasserne deler jeg hr. Erling Olsens synspunkt, at her skal vi være meget omhyggelige med hensyn til spørgsmålet om behandlingen af egenkapitalen, som er ind-

tjent i sparekasserne, med henblik på at finde en konstruktion, som er hensigtsmæssig set i relation til, hvordan forholdene ved overgang til aktieselskab måtte være for nye aktionærer. Det er altså absolut noget, som vi interesserer os meget for, og som vi vil søge at komme med en god og gennemarbejdet løsning på.

Jeg noterede mig også hr. Erling Olsens bemærkninger om egenkapitalkravet. Det er ikke regeringens intention at sænke kravet til solvens, til egenkapital, med det forslag, der foreligger om at skifte vurderingen fra passivside til aktivside, men det er et område, som vi naturligvis holder under observation set i relation til, at vi ikke ønsker en svækkelse af den solvensmargin, vi skal have i pengeinstitutterne.

Til hr. Larsen-Ledet vil jeg sige om spørgsmålet om tilsynsområdet, at jeg mener, at med det forslag, vi lægger op til her, er der tale om, at vi vil styrke tilsynet, det er et helt klart ønske, men vi vil også i højere grad målrette tilsynets indsats, og det kan vi gøre bl.a. gennem den øgede kompetence, der ligger hos det tilsyn, der skal bygges op, det nye finanstillsyn, og den tættere kontakt, som dette tilsyn vil få bl.a. med de eksterne revisorer.

I den forbindelse må man også tænke på den indsats, vi vil gøre for en opstramning på revisionsområdet, og jeg mener, at når man ser disse ting i en helhed, vil vi få en god styrkelse af tilsynet.

Jeg vil gerne her føje til – og det ved hr. Larsen-Ledet også udmærket godt fra tidligere diskussioner om disse ting – at det ikke er regeringens opfattelse, at tilsynet skal gå ned i detaljer i de enkelte institutter. Det ville efter min mening for det første være en fuldstændig umulig opgave, medmindre man havde adskillige tusinde mennesker til rådighed, men det ville også være en forkert måde at gøre det på ud fra det politiske synspunkt, som regeringen står for, nemlig at tilsynets opgave ikke under nogen form er at fjerne ansvarsplaceringen i relation til det, der sker i virksomhederne.

Det er efter vores opfattelse de daglige ledelser, det er bestyrelserne, og det er den dertil knyttede eksterne revision, som har ansvaret for virksomhedens drift, og dér skal det være. Tilsynsfunktionen må ikke få en sådan størrelse, en sådan detaljeringsgrad, at der sker en ansvarsforskydning over imod tilsynet. Det ville være overordentlig uheldigt, og det ville ikke

[Industriministeren]

være i den retning, regeringen ønsker at vi skal bevæge tilsynet.

Hr. Svend Heiselberg var inde på spørgsmålet om 30 pct.s-grænsen for, hvad pengeinstitutter kan have af aktier i andre pengeinstitutter. Her vil jeg godt præcisere, netop da dette tema er aktuelt i diskussionen for øjeblikket, at hvis forholdet er det – og her vil jeg gerne se nogle konkrete påvisninger – at man faktisk som minoritet ved hjælp af de 30 pct. i givet fald kan skabe en konkurrenceforvridning ved på grund af manglende tilslutning på generalforsamlingen at forhindre en naturlig kapitaludvidelse f.eks., er regeringen indstillet på at se på denne grænse og i givet fald sætte den ned.

(Kort bemærkning).

Erling Olsen (S):

Kun om tilsynets funktion. Efter min mening er det tilsynets ansvar at skride ind og stoppe på et tidspunkt, hvor noget af aktiekapitalen er tabt, men man ikke er nået til indskydernes midler. Det er ikke detailkontrol, men det er dette med centralt at være på pletten. Aktionærer må gerne tabe penge, indskydterne må ikke. Det er det, tilsynet skal sørge for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Reklame i lokalradio og fjernsyn).

Af kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen).

(Fremsat 4/11 87).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 11 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Finansiering af lokalradio- og fjernsynsvirksomhed).

Af Birte Weiss (S), Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.

(Fremsat 5/11 87).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

De forslag, jeg har fremsat, skal jeg ikke sige meget om, for de har været fremsat flere gange. Forslagene om reklamefinansiering og distriktsblades adgang til at drive lokalradiovirksomhed har været fremsat flere gange i 1985-86, senest ved et ændringsforslag, som blev stillet af regeringspartierne i maj i år. Dagbladsforslaget har været til behandling i februar i år, og vi har ikke ændret standpunkt, men vi håber, at der er sket andre udviklinger, som kan gøre, at vi kan komme videre, end vi er kommet tidligere.

Det, jeg først og fremmest skal tage stilling til her, er det lovforslag, som er fremsat af S og SF om et statstilskud på 100 mill. kr. til lokalradio- og lokal-tv-virksomhed. Det kan jeg også gøre ganske kort, for det kan regeringen og jeg ikke tilslutte os.

Vi har tidligere drøftet forslag om statsfinansiering, statstilskud. Jeg vil hellere kalde det offentlige tilskud, for da vi drøftede det sidst, var der tale om en støtteordning, som var en kombination af statsmidler og kommunale midler.

Jeg har mærket mig, at Socialdemokratiet specielt ved denne lejlighed har trukket de kommunale midler ud. Det er i hvert fald klogt. Nu skal jeg ikke sige andet om det, fordi jeg afviser forslaget generelt, men som vi gjorde opmærksom på, da vi sidst behandlede dette, ville kommunale midler omgående udløse krav om bloktilskudskompensation, således at der ville blive tale om statslige midler i det hele taget.

Af principielle grunde mener jeg det vil være forkert, bl.a. fordi det vil fastlåse systemet, og det vil, sådan som forslaget er formuleret, hvor det først og fremmest skal være en støtte til lokal information, lokal oplysning, og ikke en støtte til andre dele af virksomheden, blive meget kompliceret at udarbejde de nøgler, som man forventer at Kulturministeriet skulle være i stand til at udarbejde for at kunne afgøre, hvordan beløbene skal fordeles efter de forudsætninger, som ligger i forslaget.

Jeg skal ikke sige mere, for jeg har ved tidligere lejligheder meget grundigt kommenteret